

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márc. 6-án

Előfizetési árak:
Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Felelős szerkesztő és lapkiadó:
Németh Gábor

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség: Simor-utca 39.
Kiadóhivatal: Szammer Imre könyvnyomdája.

„A két kék bakokhoz.“

(r. r.) Ily czimzésű kurta koresma már emberemlékezet óta fogadja vendégeit a budapesti soroksári-utcában a fővárosba saját alkalmosságaiukon érkezett jó falusiakat. Ez a régi koresma, illetve annak elnevezése jutott önkénytelenül eszünkbe, midőn parlamenti viszonyainkról akarva elmélkedni, figyelmünket az ott domináló két Tisza köti le, akiről bátran ki lehet akasztani a Sándor-utcai ház elibe is a czéger, épp úgy, mint a soroksári-utcai kurta koresmára, hogy aszonja: A két kék bakokhoz. Mert ilyen két darab bakkecske aligha garázdálkodott jó idő óta az ország káposztás kertjében.

Nagy elterjedésnek örvendő napilapunk a „Budapesti Hírlap“ a napokban nagybetűs cikkelyben foglalkozott eme két bakkecske viselt dolgaival. Már pedig figyelmes újságolvasók, akik gondolkozni is tudnak, régóta tapasztalhatták, hogy nevezett napilapnak éppen az képezi fő-fő erősségét, hogy mindig a legaktuálisabb témát ragadja meg s úgy szólván olvasói szájaire szerint földolgozva találja föl. A cikkely országosra nagy hatást keltett s mi szerény vidéki lap csak eme hatásnak akarunk lenni gyöngye viszhangja, midőn tovább fűzzük a témát s a Tiszák népszerűségi koszorujába mi is fonunk egy pár levelet.

A végvonaglásban leledző szabadelvü-

párt megmentésére Magyarország legfiatalabb magnása, a Fehér Elefant vitéze, a közel napokan ismét tett egy kirohanást. Bennünket azonban nem az ő harcziás hangja, hanem a hangja hangereje lepett meg, hanem a hangja az apjának mondott itélete. Nyíltan megbélyegezte az apjának ellenzéki szereplését, midőn azt utánzásra nem érdeme hibának minősítette. Hogy mit szól a papa a fiának itéletéhez, az bennünk közömbösen nagy; hanem inkább az örögnök a veséjbe igyekszünk beletekinteni s nagyobb erőfeszítés nélkül is kiolvashatjuk belőle ezt a feleletet:

Szerelhetes fiam, akiben nekem kedvem telik, egészen jól beszéltél; mert a czél szentesíti az eszközöket. A czél pedig az, hogy fentartsuk a dicső liberális rendszert, mely huzal minket s még nagyobbra növeszti a familiát. Hát ebből az egyetlen indokból helyesen tetted, hogy nyíltan megbélyegezted az apád ifjúkori botlását; hanem ha őszintén himéid, amit mondál, akkor te nem lennél az én fiam lélek szerint. Az az „ifjúkori botlás“ annak idején szükséges volt; ezt neked is be kell látnod.

Mi lett volna belőlünk e nélkül az ügyes fogás nélkül? Gondold meg Pista fiam, gondold meg! Tudod, hogy a grosz-papa milyen ügyetlenül csinálta a dolgot. Családlunk jóvoltáért egyenesen és nyíltan beállott az osztrák szolgálatba. A jó öreg — Isten nyugasztalja — hallatlan botrá-

nyokat csinált a váradai megyeházán. Több becsülete volt adminisztrátorsága alatt a kóbor kutyának, mint a becsületes magyar embernek.

Ilyen ember fiának lenni nem jó ajánlólevél, azt magad is belátod. Az alkotmányos időszak más taktikát követelt és 1875 ig, abban az időszakban, melyet te hibám idejének minősítettél, elfeledtettem a boldogult nagypapát s a hatalmat családunk kezébe kerítettem, — mely azóta olyan szépen gyümölcsözik nekünk.

Az ország eltart minket, vagyonunk jóvedelmét élére rakjuk, ti grófokká lettek. Lásd, mindezt a sok jó annak a pár esztendei „hibá“-nak köszönhetjük. Most már remélem, megértjük egymást; belátod, hogy neked most szintén el kell — ugyan-csak a család érdekében — itélned a világ előtt „ifjúkori ballépésemet.“ Nem szaporítom a szót; fiam vagy. Mi megértjük egymást.

Hát mi ellüsszük, hogy ők megértik egymást; azonban az ország is érti már őket: a nagyapát, az apát és fiut. Méltók ők egymáshoz a legteljesebb mértékben. Alig lehet közöttük különbséget tenni. Amennyire lehet, az bizony nem üt ki az élők javára. A nagyapa több ember volt mint az papa és fiu. Nyílt és őszinte volt. Nyíltan szolgálta a saját érdekét.

A papa álnok ember, kinek lába sohasem szenvedte az egyenességnek útját. Élete delén az ellenzéki akció vezetésével

Az ébredéstől a fölkelésig.*

— A „Fejérmegyei Napló“ eredeti tárcaja. —

Irtá: Regöczy (Exner) Győző.

— Mégis csak különös rosszalkodása a természetnek: mikor szabad a délelőtt s ágyban maradhatnék, ameddig tetszik, akkor nem izlik a heverés, mikor meg dolgozom van, olyan hunczutul jól esnék tovább feküdni!

— Különös vagy nem különös, de önnek föl kell kelnie s minél előbb cselekszi meg, annál hamarabb esik rajta tul.

— Kinek mi köze hozzá? Csak azért is megmutatom, hogy akkor kelek föl amikor nekem tetszik!

— Én pedig azt mondom, hogy föl fog kelni, ha nem tetszik is. Első a kötelesség, nem a kényelem.

— De hát ki ön, hogy az én dolgomba avatkozik?

— Én a kötelesség szava vagyok, nevem Kell! Önnek különben csak jót akarok.

— Hogy jót akar-e, majd én itélem meg. Egyelőre kelletlen vendégnek találom, aki rossz időben alkalmatlankodik.

— Ellenkezőleg, épp' a kellő időben vagyok itt; ön álmos, önből az elfoglaltság beszél. Nos amit beszél, még megbocsátható, csak ne tegyen is aszzerint.

Köszönöm a nagylelkűségét, nem szorul-

* Mutatván a szerzőnek legjobban megjelent „Szépirodalmi dolgozatok“ című munkájából.

tam rá. Én még egy rövid féórát aludni akartam, de ha bosszant, teljes két óráig maradok az ágyban. Én a magam ura vagyok, ezt jegyezze meg és takarodjék, mert majd másképp bánok el az ilyen toladóval!

— Minél jobban hepeziáskodik, annál inkább nyugelheti aztán. Én, tudvalevő, kérelhetlen vagyok, tehát mégis csak ön lesz kénytelen engedni.

— Igaza van, beszéljünk inkább okosan. Nézze kérem, csak egy kis álmodt még, így a jobb oldalomon! Olyan jó meleg itt a takaró alatt!

— Hisz' én nem bánám, de ha nem szabad!

— Legyen szive! A tulhajtót szigorúság czélját véti.

— Ön a számomra nem létező fogalmat kever a beszédbé. Én könyörületlen vagyok.

— Legyen hát legalább méltányos! Fölfordul-e a világ, ha néhány perczel később kelek?

— Nyolczkor kezdődik a hivatalos óra.

— Mire az a szörnyű pontosság? Nem szabad-e egyszer nekem is később ott lennem? Tegnap is tovább dolgoztam.

— Ön nyolczkor a hivatalában lesz, hiába ásitozik.

— Rám fér egy kis pihenés.

— Ne vesztegesse az időt! Mig mosakodik, fésülködik, öltözködik, gondolja meg, hogy az meddig tart! Hát csak kifelé!

— Végre is nekem filozófiai magaslatról

tetszik a dolgokat nézmem. Az emberi szellem sok boldog foglalkozást talált, amire ráfogja, hogy az neki szükséges. Vesződni, veszekedni nem érdemes. A restnek kedvében járnak, hogy ráadásosság a munkára; de aki bírja az igát, megrakják kétszerez-en. Az erény ama fajába tartozó elnevezéseket, melyek parancsszava: dolgozni! ravasz számítók eszelték ki, akik embertársaikat az orruknál fogva vezetik, hogy ők maguk a készebe telepedhessenek és hízalódjanak. Az embernek, mint fensőbb értelmű lénynek, kiváltságához tartozik a semmittevés, mert fölfogta erőlködésének hiu és meddő voltát, mert magára jutott, hogy jóhiszeműségében megszállt és kizsákmányolták. Tessék megezáfolni, ha tud!

— Czáfogatni én nem szoktam, csak parancsolni. De nézze, a reggeli már ott van az asztalán.

— Irigylem a forróégyövi igazhitűt, a ki heverve várja a pálmafa alatt, míg lepottyán mellé egy-egy érett datolya.

— A hivatalosóra már várakozik önre.

— Hadd várakozzék!

— Elfelejté, hogy ma reggelre önhöz más látogatók is érkeztek.

— Becsukatom az ajtót.

— Az egyik elől hiába csnkja, mert el nem megy, míg be nem ereszti; a másik előtt pedig, — fogadjunk, hogy a másik előtt nem zárja be az ajtaját!

— Uram ne bizalmaskodjék!

— Ha késlekedik, nem fog találkozni a

erőt gyűjtött a hatalom elfoglalására. Mikor aztán oda került, mikor belopta magát a hatalomba, ő, a kakukfi, egyenkint kidobálta a fészekből a nemesebb, de testre kisebb madarakat

Furfang és erőszak nem lettek volna képesek őt sokáig a hatalom polczán tartani. Hiába hordozta a becsületes, az egyeneslelkű kalvinista nép szent könyvét, a zsolnárt, az Isten nem segítette az áluokszívű farizeust; saját hitfelei is elejtették őt. Mikor látta, hogy az Isten nem segíti: szövetekezett az ördöggel. Az ördög czinizmussal fordult neki mindannak, amit annak előtte szent dolognak hirdetett: az önkormányzatnak, a népkarát mennél gyakrabban való megnyilatkozásának stb. Belátta, hogy a becsületes, független elemekkel kormányoznia neki nem lehet, szövetekezett tehát a mindenre kész tönkrement existenciákkal s a nemzet munkakeréjét kiszoroló üzérrel. Hitvány elemek még hitványabb önérdékére támaszkodott; ez volt a szikla, melyre hatalmának templomát fölépítette. Ezen nyugszik a magyar liberalizmus most is, és ez a liberalizmus igazat beszél, midőn a generálist nevezi atyjának. Valóban. Tisza Kálmán a korrupció édesatyja.

„Sokat ártott az az ijesztő csontváz, — vetitek ellen — hanem önzetlen volt, jót akart, nem kereste a maga hasznát.”

Nem így áll a dolog! A generális feneketlen önzését csak ügyesen takargatta. Ezt az álnok embert nem a hazafiai gond, hanem a zsugoriság asszalta meg. A zsugoriság ördöge kerítette hatalmába, midőn a miniszteri nyugdíjat kieszelte. Azt mondta, hogy a szegény Paulernak csinálja s ő élvezi kéjes örömmel. Grófiá tette az öcsészt, hogy ezáltal legyenek grófká fia. Az egyenes utat sem kellett neki.

És a fiu? A fiu az ősök nyomdokain halad. Az ő tüzetei jól állanak; mert ő

varrólánykával, akivel visszaneznek egymásra, sem a csoszogó zongoramesterrel, akin mindig mosolyog egyet.

— Lám, lám, most megfogtuk: a komoly kötelesség szavának mondja magát és lányoktól beszél és tréfálkozik!

— No hát elég volt. Mondtam, hogy önnek csak jót akarok, de nem hiszi. Sajnálom, hogy tréfáltam, mert nem érdemes rá. Itt is hagyom. Am lássa, hogy mire megy nékülém?

— Hé, hé, megálljon! . . . Csakugyan element. Goromba egy fráter, elzavarta minden heverő kedvetem! Mit van mit tenni: föl kell kelni.

A visszahódított férj.

(Angol novelettc.)

Ford.: Idem.

— Márion, meg kell engem hallgatnod!
— Ugyan, mit akarsz Ernő?
— Új le — kérlek — s engedj egy kissé szóhoz jutnom! Én most azért jöttem, hogy óva intsek valamitől.

A nő arca izgatott, aggódó kifejezést öltött, mert unokaöccse az utolsó szavakat a legünnepélyesebb komolysággal mondta.

— Nem értelek. Mi történt tehát?
— Eddig még semmi, de igen nagy baj adhatja elő magát, ha nem követed a tanácsomat.

— Ugyan ne kinozz oly soká! Férjemet, Dicket illeti a dolog?

— Őt, de épugy tégedet is. Már több, mint egy éve, hogy kis fiatok meghalt és te

nagyrabecslü a nép muukaerejét. És most, mintha elérkezett volna az idő, hogy bejelentse trónöröklési igényeit a Tiszadinasztia jogára. Kirohanást intéz a rakonzátlan ellenék ellen, miközben nagyuri mozdulattal néz körül az alázatos népen, amelynek ime mily sokáig kellett arra várnia, hogy az örökös elfoglalja atyja birodalmát. Mert vérszerződésnél is szentebb a kormánypártnak az a hallgató tag fogadalma, hogy amíg a Tisza nemzetsége él, a pártvezér mindig abból legyen, hisz megvagyom irva: Inter vaccas bas est abbas.

A fiatal óriást sem a börcéken, sem a bankokban szerzett vagyona ki nem elégíti. Sem családi neve, sem atyjának példátlan befolyása megnyugvást nem ad neki. A hatalom tetőpontja felé vonzza őt minden vágyódása. Az a sóvárgás zavarja nyugalmát, amelyet a szerény igényű egyszerű ember nem érez, tán meg sem ért: hogy egy nemzet sorsát intézhesse kénye- kedve szerint.

Mások türelmesen kivárják, míg idejük eljő. De az a vér, mely Tisza István gróf ereiben pezseg, gátakat nem ismer. Az első eszköz, amely czéljának megfelel, az neki jó. Sem a gyűlölettel, mely nyomában jár, sem a közvélemény súlyos ítéletével nem törődve, csakis felfelé keresi a kegyeket. Az idő elibe vágni, törvényt, szokást s ami iratlanul is kötelező, mindent eltiporva odajutni a hatalom polczára, ez a Tisza Kálmán fiára vall s hozzá méltó cselekedet.

De hála a sorsnak, az aranyjezi szép napok elmultanak a Tiszák és érdekszövetekezete számára. Üres a tál s az éhes mamelukok lázonganak, a gyomor követeli jogait. Nagy éhségükben egymást falják föl s midőn jól megritkul a jól fejelmezett visera-had, nem kell oda kiáltani nekik Nagy Frigyes: „Hunde wollt

még mindig gyászba öltözöl és sirással s panasszal töltöd javarészt napjaidnak. A kis angyal már rég más hazában jár, őt vissza nem csalogatod többé onnan. Mély bánatba merülve egészen elhanyagolod az uradat. Holott olyan fiatal férj, mint ő, ezt az állapotot sokáig ki nem bírja. Neki barátságos, derült otthon után eped a szive, a hova a nap fáradalmi után félre vonulhasson. Dick teljes szívből szeret téged, az iránt nem forog fenn semmi kétség.

Most azonban kénytelen a házán kívül keresni magának egy kis üdülést és szórakozást. Vajjon merre kószál szegény ma este is?
— Mint rendesen, a lubbjában.

— A klubban? Jó, legyen! Pillanatnyilag — tán, megengedem! Mäskülönben azonban gyakrabban megfordul ő kegyelme az én irodámban is. Hogy mi végből? Van az én irodámban egy fiatal lány — Kate Armstrongnak hívják őt — levelezőnek alkalmazom az írógépeknel. Dick kényeztetőleg „Birdi“-nek hívja a lányt. No de, azért ne légy izgatott, hallgasd csak, lelkem, tovább.

— S ez a te engedelmeddel történik az irodában?

— Én nem tehetek ellene semmit sem; mert ő nemcsak engem, hanem a társamat is szolgálja s ha valami megjegyzést tennék, ezzel őt is sérténém.

— Te elbocsájthatnád őt, jól tudom, csak akarnád!

— Ezzel azonban nem nyernék semmit, sőt még jobban elmérgesiteném a dolgot, mert akkor a férjed csupa részvéteből máshol szerezne neki helyet.

— Oh, jajj nekem, hogy ilyen dolgokat kell hallanom az én Dickemről! . . .

Ihr ewig leben?!” A természet örök törvényei szerint le kell nekik tűnniök a szereplés szinpadáról, a készülő vihar segít ebben a prozesszusban s az agyonkormányzott nép még azt sem fogja rájuk mondani: Fűit, — úgy elfelejti őket.

POLITIKAI HIREK.

A politikai helyzet. Báró Bánffy Dezső környezetében szorgalmasan terjesztik azt a hírt, hogy Krieghammer közös hadügyminiszter holnap beadja lemondását. Értesülésünk szerint a lemondás már hetekkel ezelőtt megtörtént s így ez egyáltalán összefüggésbe nem hozható a legújabb Hentzi-ügygyel. A szabadelvű pártban Bánffy nyilatkozatát, melylyel Emmer Kornél kijelentésének a hatását akarta paralizálni, esendes rezignációval fogadták, a mi arra mutat, hogy a pártban is többen vannak, a kik egyáltalán nem tartják elintézettnék a legújabb Hentzi-ügyet. A szabadelvű párt értekezletének másik témája, az indemnitást illetőleg tett miniszterelnöki nyilatkozat nagyon nyomott helyzetet teremtett. A miniszterelnöknek Tisza Kálmán által approbált nyilatkozata, a mely a reakciót hirdeti ki s e mellett kilátásba helyezi a törvénytelen kormányzatot, egyáltalán nem talált általános helyeslésre. Daczára annak, hogy megkísérleték a szabadelvű párt több tekintélyét szólásra birni: csak két kevésbé ismeretes alak vállalkozott arra, hogy a nyomon is ismeretes Pulszkynak asszisztáljon. Az értekezlet eredményéről korán értesültek az ellenzéki pártok s mindenütt az a meggyőződés foglalt helyet, hogy Bánffy az napi kijelentésével találta meg a leghatalmasabb eszközt arra, hogy fokozza az ellenzéki akció tüzét.

Az országgyűlési néppárt nov. 17-én este 6 órakor saját helyiségében Zichy Nándor és Esterházy Miklós Móricz grófok, valamint a párt csaknem összes tagjainak jelenlétében,

S felindultan járt alá s fel a szobában, miközben kezeit tördelte és keserves könnyeket hullajtott.

— Márion, meg kell hallgatnod szavaimat, hogy megmenthesd őt.

— De mibe fogjak hát? Siránkozott a nő.

— Legelőször is töröld le a könnyeidet és hagyjál fel a sirással. Uralkodjál egy kissé magadon és mérlegeld a helyzetet, a mint van. Figyelj ide, hallgasd meg a termetet! Az „Arion” egylet csütörtökön álarcosos bált rendez a füvész kertben. Éppen most értesültem róla, hogy Dick is meghívta arra a leányt.

— Mit mondasz? S csinos az a lány, kit Dick Birdienak szeret szólítani?

— Oh nagyon is! Véglegesen nem egyezett ugyan még bele a dologba, de annyit megígért Dicknek, hogy holnap telefon utján fogja őt értesíteni határozatáról. Én azonban biztosan tudom, hogy akadályozva lesz az odaváló menetelben s így neked kell helyette Dicknek telegráfálnod. A többit csak bízd rám!

— De hisz nekem lehetetlen álarcosos-bálba mennem. Szívtelesség volna tőlem az ilyesmi a kis baba halála után!

— Kedves Márion! Nemcsak lehet, hanem el is kell menned a bálba. Légy ura egyszer annak a nagy busongásnak és igyekezzél erővel is olyan kedves és elragadó lenni vele szemben, mint három évvel ezelőtt, hogy oka legyen megbánni, hogy egy pillanatra is más nőre gondolt.

Azt is gondold meg, hogy mi forog a kockán s hogy mindkettőtöknek a javára lesz a dolog.

A nő hosszasan elgondolkozott. Elgondol-

Molnár János pápai prelátus elnöklete alatt értekezletet tartott, melyben elhatározta, hogy az indemintás tárgyalásában résztvesz, azt nem fogja elfogadni, de annak rendes letárgyalása elé akadályokat nem gördít. A párt megbizta ifj. Zichy János grófot azzal, hogy a párt fennebb jelzett álláspontját a Házban kifejtse, mely azon határozati javaslatnak visszhangja, melyet Esterházy Miklós Möricz gróf, Asbóth János és ifj. Zichy János gróf képviselők az értekezletnek benyújtottak és melyet az egyhangulag elfogadtak.

— **A függetlenségi párt Eötvös és Olay ellen.**
A függetlenségi és 48-as párt Kossuth Ferenc elnöklete alatt népes értekezletet tartott, melyen tárgyalás alá vették a párt hét tagja által aláírt, Eötvös Károly és Olay Lajosra vonatkozó kizáratási indítványt. Beható vita után ez ügyben a párt egyhangulag a következő határozatot hozta: „A függetlenségi és 48-as párt november 17-én tartott értekezletén egyhangulag kimondta, hogy Eötvös Károly és Olay Lajos képviselők nyilatkozatával, melyeket az „Egyetértés” november 8-iki számában a folyó parlamenti harczról irtak, egyet nem ért, azokat csupán egyéni nézetnek tartja és a párt azon törekvésének ad kifejezést, hogy a jelenlegi kormány ellen most és a jövőben minden alkotmányos eszközzel továbbra is küzdeni elengedhetlen köteletségének ismeri.

Jótekönyiség.

Élünk emberek egymás mellett, egyik gondtalanul, másik gondokkal terhelve, az egyik ellátva mindennel, a mit csak szemézségük megkíván, másik nélkülözve a legszükségesebbet is, az élelmet s a ruhát. Ilyenek azután egy íheig küzdenek az éhség farkasával és a tél dermesztő hidegével, míg aztán, hacsak jószívű emberek könyörületessége meg nem szánja őket, az éhség és a megfagyás kinjaitól kényszerítve, nem igaz uton szerzik meg élelmüket, ruházatukat, lopják, rabolják embertársaikat s a tolvajlás, rablás bélyegét ütik magukra, szaporítják a bürtönök lakóinak számát, s az azok fentartására szükséges költségeket. S így mégis csak kive-

kozott azon, hogy mennyire szereti az urát s hogy mekkora fájdalmat okozna neki az ő elvesztése és letörölte könnyeit.

— Ugy látszik, hogy valami jóra szántad el magadat. Látogass tehát el holnap öt perczel egy után az irodámba. En egy órákor eleresztem majd Kate-t a hivatalból egy kis falatozás-(lunch)-ra, mire aztán zaratalanul beszélhetsz Dickel a telefonon.

— Jó, jó! Csak küld el valahova, mert keresztül szurnám öt szemecimmal, ha vele öszszetalálkozunk.

Márium álmatlanul töltötte az éjt. Folyton csak az a kérdés gyötörte, hogy tudná a férje szívét visszahódítani.

A meghatározott időben elindult az unokaöcsese hivatalába. A hogy át akarta lépni a küszöböt, egy feltűnően csinos lány jött rá szemközt a szobából, a ki éppen elhagyni készült az irodát s a kinek bizonyára ama Birdie-nek kellett lennie.

Marion ösztönszerűleg szorosabbra fogta a ruháját, nehogy surlonok ellen egymást midőn egymás mellett elhaladnak.

— Csakugyan eltávozott az a lány, Ernő? — kérdé bent a szobában. — Ó volt az a Birdie ugyebár?

— Igen, ő!

A férfi erre odament a telefonhoz, oda-csengette Dicket és kuzinjának a szájába rágta, hogy mit mondjon bele a telefonba.

— Halló! Itt Dick beszél! Ah, kegyed az Birdie nagysám?

— Igen, hogy érzi Ön magát?

— Oh pompásan! Hát csakugyan eljön holnap az álarczos bába?

szik embertársaik zsebéből azt a, sőt sokkal nagyobb összeget, melyet alázatos könyörgésükre megtagadtak tőlük.

Azért élünk egymás mellett, hogy gyamolítsunk, támogassuk egymást, hogy öszszeműködünk mindnyájunk jólétének, boldogságának emelésére. De vajjon, legyünk bár megálva minden elképzelhető földi jóval, nem fog-e lelki nyugtalanságot, bizonyos szemrehányást okozni mások nyomorúsága, mások boldogtalansága, melyet lapasztalunk körülöttünk, szerte, a merre csak nézünk? Nem fogja-e álmainkat nyugtalanú tenni az éhezők jalkiáltása s kenyérért esdő szava. A kinek csak egy kicseit is érző szíve és lelkiismerete van, nem nyugthatik addig, míg le nem rötta szegény embertársai iránti köteletségét, míg tehetségéhez képest, habár csak néhány krajczárral is nem járult hozzá azok sorsának javításához.

A műveltség, tudomány haladásának párhuzamosan növekedik azon jóteköny intézetek, egyesületek száma, melyek azon magasztos célt tűzik maguk elé: a nyomorultak helyzetét segíteni. Ezen intézetek, egyletek, habár nincs nap, nincs óra, melyen jótekönyiségre ne lenne alkalmunk, mégis ezen egyletek megkönyitik, helyes irányba terelik a jótekönyiség gyakorlását.

Városunk sem szűkölködik ilyen jóteköny egyletekben. Itt van a jóteköny nöegyilet, kiknek tagjai fáradhatlan buzgalommal és önzetlen odaadással gyűjtik öszsze a nemes lelkű adakozók filléreit, hogy abból azután ellássák téli ruhával azon szegény iskolás gyermekeket, kiket a ruha hiány nem egyszer tart vissza az iskolába járástól. Évről-évre gyakorolják ezt, nem egyszer fakasztva öröm és hála könyveket a felruházottak szeméiből, kiknek bizony nem mindig van alkalmuk új ruhának örvendezni. Erzsébet királynénknak, a jóság, a szelidség példányképeinek névünnepezt szökták az új ruhák kiosztásával legméltóbban megünnepelni. Az idén is ez alkalomra bagyták a ruhák kiosztását. E. hó 17-én gyűltek öszsze a polgári

— Lppen a felöl akartam Önnel szót váltani.

— No akkor helyes! Ebédeljünk együtt, ilyenformán mindent megbeszélhetünk egymással.

— Köszönöm, nem lehet. Ma nagyon sürgös dolgom van. Csak éppenhogy magamhoz veszek valamit s rohanok vissza a hivatalba.

— Nagy kár! Szörnyű kár! A bálra azonban okvetlenül eljőn ugy-e?

— Egész biztosan. — Még csak a kosztümömet szedem rendbe, a többi tudnivalót pedig majd értésére adom később.

— Pá! Isten vele, Birdie! —
Máns! este ismét azzal állott elő Dick a nejeének, hogy a klubba megy.

— Nem szükséges, hogy rám várokozzál. Nagyon későn fogok haza jönni. Azt hiszem több klubbon kívüli barátommal fogok ott öszszeakadni, éppen azért egy kissé tovább fogok időzni. Jó éjszakát!

Egy órával ezután egy bérkoosi állott meg az utca sarkon, melybe egy mélyen lefátyolozott és köpenybe burkolt nő szállott be. A kocsis egy előkelő klubb-helyiség felé vette az irányt s midőn lovait megállította, egy fiatal ur sietett le a lépcsőkön a nő elé, hogy őt felkísérje. Innen aztán csakhamar mind a ketten a fűvesz kerthez hajtottak.

A bálteremben élénk sürgés-forgás uralkodott. Mariont egészen elbűvölte az a mozgalmas és tarka-barka kép, mely itt eléje tárult. A legkülönfélébb érzések raja szállotta meg keblét. Bátran kitarított a helyén és a mennyire észre lehetett venni, nem rosszul játszott szerepét, habár a zenekar által játszott derültebb táncdarabok, a minden kigondolható

leányiskola dísztermében a jóteköny hölgyek, az iskolaszék tagjai s a felruházandók. Nem lehet leírni azt az örömet, melytől a szegény fiuk és leányok arca ragyogott, a ruhák átvételekor.

A ruhák kiosztása után az iskolaszéki elnök mondott meleg hangú köszönetet az egyletnek, melyre *Szögyenyi-Marich* Julia a jóteköny nöegyilet védnöke válaszolt, szerényen a székesfejérvári közönségre háritván az érdemet, mely a jótekönyiség filléiret öszszeadta. A jótekönyiség e szép ünnepeén ott voltak a védnöknön kívül *Schnetzler* Nándorné, a felruházó bizottság elnöke, továbbá dr. *Eisenbarth* Károlyné, özv. *Felmayer* Károlyné, *Fittler* Béláné, *Gebhardt* Bódogné, *Kovács* Károlyné, *Nagy* Ignáczné, dr. *Ícny* Ferencné, *Rei* Istvánné, dr. *Szabady* Józsefné, dr. *Varga* Zsigmondné urhölgyek a nöegyilet tagjai és *Varga* Rózsiika k. a.

Téli ruhát a következők gyermekek kaptak:

Fiuk: Sziksz Károly, Kovács Károly, Kovács Imre, Csernya István, Horváth Imre, Barna Lerenec, Mikó Ferencz, Schlaumann Nándor, Hadnagy Pál, Kovács István, Selyem József, Horvát Ferencz, Fehérvári István, Nott József, Herman Gyula, Boldauf János, Starkbauer Gyula, Gebauer Ferencz, Gáncs Mihály, Buskovits József, Langmár István, Schauman N., Pintér József, Virág János, Gebauer F., Nagy János, Nagy Ferencz, Fogl János. —
Leányok: Prosser Teréz, Kovács Juli, Virág N., Kovács Mária, Holzhauser Lidi, Jani Anna, Nagy Teréz, Moser Katalin, Borlás Róza, Csehi Irma, Viger Mari, Csák Anna, Antal Teréz, Szabó Teréz, Pader Mari, Szűies Anna, Horváth Erzsi, Vittman Anna, Sümegi Erzsi, Pénzes Mari, Lencsés Borbála, Ziamál Teréz, Kovács Katalin, Szűies Katalin, Tresanzki Mari, Tresanzki Lujza, Langmár Julia, kik bizonyára mindig örömmel fognak e napra emlékezni és hálattel szívvel imáikba foglalni azok nevelt, kik felruházatásukhoz adományaik által segédkezett nyújtottak.

maszkok szünváltozatban és alakban tovavonuló képek csaknem megtanorították és elkábították őt. Bizonyos gondtalan vidámság szállotta meg lelkét, a milyet már rég nem észlelt magán.

— Kegyed elragadóan néz ki Birdie. Öltözéke igazán gyönyörü! szölt Dick s fíradhatatlan volt az udvariaskodásban és előzenykenységben hölgye körül.

Marion csak akkor ereszkedett vele beszédbe, mikor a zene játszott, nehogy a hangjával magát eláruja. A paúzak alatt Dicknek engedte át a szót.

A bálnak vége szakadt. Kocsira ültek Marionnak jutott a feladat, eme kisebbszerü dráma végső jelenetének lejátszása: az álarcz elvetése s a férj meglepetése, az ő vádjai és ennek töredelmes vallomása, azután a bocsánat, a kölesönös fogadalmak a javulásra s végül a teljes kibékülés.

Mariont a legnagyobb fokú izgatottság gyötörte. Az a kellemes felindulás, mely a bál folyama alatt egész lényét fogva tartotta, bizonyos kinos félelemnek adott helyet szívében.

— Nos, hogyan mulatott a bálban? — szölt meg Dick a kocsiban, hölgyét gyöngéden megölelve!

— Oh pompásan! Adta vissza fojtott hanggon a feleletet Marion az álarcz alól.

— Boldognak valom magamat, hogy az egész estén át oldalom mellett volt. De vegye le már egyszer álarczát, hiszen az egész est folyama alatt sem láthatam bájos arcozcskáját.

A nő feje a férfi vállára hanyatlott, ez pedig egy hosszú, tüzes esókot nyomott annak ajkaira, mialatt egy kissé megbillentette a nő álarczát.

— Oh vajha nekem lett volna szánya ez

UJDONSÁGOK.

— **Királynék emléke.** Ma van az első Erzsébet napja, hogy Erzsébet királyné hideg sirjában nyugszik és nem hallja immár szerető magyarjainak szíve dobogását és üdvözlését dicső nevenapján. De azért ez a nap ünnep: a kegyeletes gyász ünnep: egész Magyarországon, mikor a nagyok elmondják a kicsinyeknek, ki volt nekünk Erzsébet királyné. A katolikus templomokban gyászisteniszteletet tartanak az elhunyt királyné lelki üdvéért. A közoktatásügyi miniszterium rendelete értelmében a mai napon az iskolákban szünetelnek az előadások. A jövő évtől fogva Erzsébet napján minden iskolában emlékünnepélyeket tartanak. A tanítézetek közül egynéhány már ma tart iskolai ünnepélyt. A földművelési miniszter a hatóságokhoz, földbirtokosokhoz, az egész országhoz azt a kérelmet intézte, hogy Erzsébet királyné emlékére fákat ültessen, akinek módjában áll. Ültetésre különösen szomorúfűzet, kőris és szomorú bükköt s a királyné kedvenc fajt: tölgyet és fenyőt ajánl elültetésre, egyúttal felkéri a hatóságokat, hogy az ezen célra ültetett fák számáról és helyéről öt tudósítsák.

— **Templom Erzsébet emlékezetére.** Dicső királynék emlékezetének vallásos kegyeletű megörökítésére a főváros előkelő társadalmi lelkes mozgalmat indított. Tudvalevően a királyné emlékének szentelt templomot emelnek, a mire máris több nevezetes adomány érkezett be. A *Mária Valéria* főhercegnő védnöksége alatt megalakult gyűjtő-bizottság, melynek névsorát már közöltük, Vaszary Kólos bibornok hercegprimással az élén adakozásra szólítja fel a nemes czéla Magyarországon közönségét. Az adományok a Magyar Általános Hitelbank címére (Budapest, V., Nádor-utca 12.) küldendők. Kegyesen megajánlott nagyobb összegek évi részletekben is fizethetők. Minden legkisebb adományt halás köszönettel vesznek és nyilvánosan nyugtázzák. A gyűjtő-bizottság

a csók Birdie helyett! Gondolta Marion magában. Hogyan is felejtkezhetett meg rólam ő ily rövid idő alatt?

— Mi történt kegyeddel? (Csak nem sir talán?)

Ez volt éppen az a pillanat, a mikor Marion hitlen hitvese felett diadalmaskodni remélt. Férje vállára hajtotta fejét és elkezdett sirni, mint egy gyermek, keservesen.

— No ne sirjon édes lelkem!

— En vagyok Marion! Hát nem ismered? Szólott izgatottan ez.

— Téged nem ismerni? Az én drága kincsemet, Marion! No ne sirj hát, hanem figyelj reám!

— Te nem leszes képes magadat előttem kimenteni.

— No majd meglátod, hogy igen, csak hallgass ide.

En nem tudtam elviselni azt, hogy te a kicsikénk halála miatt annyira sanyargasd magadat. Beláttam, hogy tenni kell valamit, hogy kiverjed a fejedből ezt a gondolatot. Tanács-talan helyzetemben Ernőhöz folyamodtam s vele fűztük ki ezt a tervet Ellenel. Ez volt az egyedüli eszköz a megtérítésedre. Szellemes egy csíny, ugyebár?

— És a Birdie esete?

— Birdie nincs is a világon. Tiszta kohl-mány, fikció az egész. Az a lány, a kit Ernő irodájába látta, az ő tulajdon menyasszonya.

A kis komédia utolsó jelenete meghozta a vigjátékokban szokásos kibékülést. (Heves ölelkezés. Örömkönyek. Az elveszettnek hitjából megkerült.)

irodája a Budapesti Katolikus Kör (IV., Molnár-utca 11 sz.) van, hol minden felvilágosítás megadatik.

Dr. Steiner Fülöp székesfejérvári püspök az Erzsébet templom ügyében a következő levelet intézte özv. *Czirák János* és grófnőhöz: *Nagyméltóságú Grófné!*

Nagyméltóságodnak hozzáam intézett kegyes sorai folytán mély tisztelettel értesítem Nagyméltóságodat, hogy azon nagybecsű sorokban velem közölt eszmét, amely az oly gyászosan kimult Erzsébet királyné üdvé s emléké iránt, Szentegyházunk szellemében oly áhitattaljes módon tanusítandja Magyarországon katolikus hívőinek kegyeletét, lelkem mélyéből osztom, a tervbe vett templom építésének költségeihez tehetőségemhez képest járulni fogok s f. papságot s hivatalt áhitatos adományok gyűjtésére fel fogom hívni.

Egyszermind mély tisztelettel értesítettem Nagyméltóságodat, hogyha Nagyméltóságod óhajtaná, miszerint a felhívásban vagy más nyilatkozatban a bizottság részéről reám is törtenjék hivatkozás, mint az áhitattaljes eszme buzgó pártolójára, Nagyméltóságod ily kitüntető óhaját a legkészségesebben teljesítem.

Istennek bőséges szent malasztját s áldását esdve Nagyméltóságodra, mély tisztelettel mel vagyok

Nagyméltóságodnak

alázatos szolgálója

Dr. Steiner Fülöp

székesfejérvári püspök.

— **Többszörös tolvaj.** *Meszlényi Pál* velenzei földbirtokos kertjéből a labdázó helyről több apró tárgyat, csavart, kötelet stb. elloptak. *Nádasdy Ferencz* gróf agárdi angol kertjéből kertészeti szerek tűntek el. *Német József* gardonyi lakos kárára egy pár új fejelés téli eszmat, dohányt, gyufát, összesen 5 frt értékben elloptak. A csendőrség nyomozása folytán kiderült, hogy a lopásokat *Csalóvári István gardonyi* lakos követte el s a megejtett házkutatás alkalmával az összes elveszett tárgyakat megtalálták lakásán. Csákvárit feljelentették a kir. törvényszéknek.

— **Felhívás.** A Vörösmarty-Kör választmánya Vörösmarty halála évfordulójának alkalmával szokásos kegyeleti ünnepélyt gyász-misével az idén fényesebben óhajta megünnélni. A gyászmise november hó 22-én délelőtt 11 órakor a zircziek templomában lesz. A kör t. Tagjait és a nagy költő minden tisztelőjét arra kéri a választmány, hogy a gyász-misére megjelenni sziveskedjenek. A választmány megbízásából, az igazgatóság.

— **Közegészségügyi kihágást** követett el ismét Márkus Béla Háltér 13. szám alatti mészáros-mester. Vásártéri üzletében ugyanis egy borjut állategészségügyi vizsgálat nélkül a vágóhid elkerülésével 50 le. 50 frt pénzbüntetésre, esetleg 5 napi elzárásra ítélte a rendőrség. Az említett mészáros csak 2-3 héttel ezelőtt volt hasonló esetért 30 frttal megbüntetve.

— **Lopások a megyében.** *Varga István sárkeresztúri* lakos kocsijáról egy 6 frtos szűrt elloptak. Tettes ismeretlen. — *Illés András czecei* lakos zart szobájából 290 frtot részint pénzben, részint értékpapírosban elloptott. *Ács Andrásné czecei* lakosnő, ki hogy tettét elkövetesse, a ház felügyeletével megbízott leánykát mindenféle ürügy alatt hazulról elküldözgette. Tettét tagadja. — *Miklós Herman sárbogárdi* lakos szobájából ágyneműt 21 frt értékben ismeretlen tettesek elloptak.

— **Öngyilkosság.** *Horváth Menyhért ercsi* lakos, molnársegéd f. hó 14-én 9 órakor felakasztotta magát. Holttestét dr. Károlyi Gyula járásorvos boncolta fel és a külérőszak semmi nyomára sem akadván, az öngyilkosságot konstataulta.

— **Tűz városunkban.** Harangok kongása ijesztette meg ma délelőtt 11 órakor városunk lakosságát. Az ősz-utczában ugyanis Knittel-hoffer Károly 23. szám bázának udvarán ki-gyulladt egy szalmakazal. A tüzet sikerfűt idejekorán lokalizálni és sáerencsére, mert mindig újabb és újabb tűzbiztonsági szabályrendelet ellenére is az említett udvaron kazal-kazal hátán s ezek ismét a melléképületek közvetlen közelében vannak felhalmozva. Kár akkor azért a költségért, melyen a rendeleteket ki-nyomatják, ha ugy sem lesz semmi foganat-juk sem.

— **Boros fővel.** Zámolyon f. hó 13-án 7-8 óra közt *Zschö József* zámolyi lakos boros fővel távozott *Schulhof Miksa* zámolyi korcs-májából. Az utczán találkozott *Szentgyörgyi* (Dor) *Ferencz* és *Böde István* ottani legények-kel, összeszóalkozott velük, melynek aztán az lett a vége, hogy őt alaposan elverték. A csendőrség följelentést tett a szolgabírósnak.

— **A ki nem akart hamisan tanuskodni.** F. hó 5-én *Lisnándi Kovács István* szentmiklósi lakos *Lajtos János* német lakásán megverte. A mint a vallatás folytán kiderült, azért tette ezt, mert Kovács még 1895-ben *Zichy Aladár* gróf sár-szentmiklósi uradalmából egy talicskát ellopott azonkívül még több tárgyat is. A tettes hamis tanukkal igyekezett magát tisztázni, erre kérte *Lajtos János* német is, ki azonban azt megtagad-ván, ezért megverte.

— **Az első zulu pap.** Dr. Müller róm. kath. pap, a ki minap Krefeldben a német katolikusok nagygyűlésén is részt vett. Gíghate angol városban most mondta első sz. miséjét. () az első r. k. pap a zulu törzsből. A fiatal Kice — ez volt eredeti afrikai neve — Nataban a trappistákhoz került s ezek gondosan felnevel-ték és Müller nevet adtak neki. Egy ilyen nevű német kereskedő ugyanis alapítványt tett egy zulu gyermek teljes felnevelésére, azon ki-kötött föltétellel, hogy a felnevelt az alapító vezetéknevét tartozik felvenni. Kiceből így lett Müller. A trappisták később ezen tehetségea neveltükét Rómába küldték felsőbb kiképez-tetés végett, a hol Müller kitünő eredménnyel végezte tanulmányait, sőt a bölcsészeti dokto-rátust is megszerezte. A theologiai tanfolyam befejeztével nemrég pappá szentelte őt a late-ráni sz. János-templomban Msgr. Cossela. Dr. Müller az angol, francia, olasz és latin nyel-vet beszéli s e mellett a zulu nyelvet sem fe-lejtette el. Középtermétű, erős testalkatú férfi, csokoládé-színiú bírral. Elmondhatja magáról: Niger sum, sed formosus. Szemei intelligentiát sugároznak, ajkai körül mosoly ül, mely sok-szor engedni látni a pompá. fogsort. Hanga igen szép s ujmisíjén feltűnést keltett vele, főleg a praefationél és a Pater nosterkor. Most már dr. Müller visszatér hazájába, a zulu földre, hogy Jollivet püspöknek, a natabi apostoli vikáriusnak felajánlja szolgálatait. Mint hittérítő fogja földieinek s vérrokonainak a zuluknak az evangéliumot hirdetni, a kik bizo-nyára nagyobb bizalommal lesznek irányában, mint a fehér bőrű hittérítők iránt.

— **Tűzek.** F. hó 6-án este 7 órakor *Sövény Szabó István sárbogárdi* lakos istállója kigyul-ladt s a benne levő takarmánnyal együtt e-légett, az istállóba kötött 10 ló közül pedig 6 súlyos égési sebeket szenvedett. A lovak *Engel* Jakab és társai *paksi* lokereskedők tulajdonát képezik és 4800 frtra biztosítva voltak. A tűz keletkezésének oka gondotlanság, mely *Eliás* Ignácot terheli, kinek felügyeletére a lovak bízva voltak. Ez ugyanis eltávozott az istálló-ból, de a padláslyuk alatt csüngő petroleum lámpát égve hagyta, melytől a leelőg szalma-szalak, pókhállók lobbott vetettek. Feljelentet-ték a gondatlan felügyelőt a sárbogárdi jár-bírósnak. — Ugyancsak gondatlanságból ke-letkezett *Bicskén* is, hol *Freund Antal*-féle gőz

malom teteje gyulladt ki. A tüzet, mely a kéményfal átégése folytán keletkezett, hamar észrevették s így nagyobb kár nem esett az épületen. — F. hó 6-án *Tóth Mihály* pázmándi lakos háza égett le. Kára 200 frt, biztosítva volt, a tűz oka ismeretlen. — 8-án *Amos János* räckerezturi lakos sertés óla égett le. Kára jelentéktelen.

Különösen felhívjuk a figyelmet **Schubert és Schlesinger** czég lapunk utolsó oloalán megjelent karácsonyi árjegyzékére, hol a n. é. közönség elismert jó minőségű árukat potom olcsó áron bevásárolhat.

— **Talált postatakarékpénztári könyv.** *Auerbach* János hivatalosolga a csendőrségnél, tegnap a püspökség előtt egy postatakarékpénztári betétkönyvecskét talált, melyet igazolt tulajdonosa átvehet a megtalálónál: M. Kir. csendőrpáncsnokság, Sas-utca.

— **Nem fértek össze.** *Halszberger* József és *Márkus N. boglári* lakosok a velök egy házban lakó *Halszberger Györgyöt* és nejét régebbi családi viszályból eredő szóváltás következtében vasvillával megfádaták és megverték. Panaszt emeltek ellenük a vaáli jár. bíróságnál.

— **Ítélet.** Lopással vádolt *Csipke* Ferencz 30 éves róm. kath. *herceggfalvi* illetőségű egyént a sárbogárdi járásbíróság bűnösnek találta és 2 heti fogházra, hivatalvesztésre és politikai jogai gyakorlásának felfüggesztésére ítélte.

Szénási Hoffmann és Társa mai hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Zavarosban halászk.** *Cochus* Béla felső-czikolai halas tavából ismeretlen tettesek f. hó 3-án nagyobb mennyiségű halat fogtak ki. A csendőrségnek még nem sikerült a halászk nyomára akadni.

— **Rendőrségi hírek.** *Balogh* Ferencz Zámoly-utca 51. szám alatti laós a mult szombat betivásár alkalmával a Szögyény-Marich-utczán, hol ilyenkor legnagyobb az embertömeg, eszeveszetten hajtott kocsijával, miért is a rendőrség 5 frtra, esetleg 1 napi elzárásra ítélte. — *Bricska* Teréz Zöldfa-utca 17. szám alatti lakosnő és *Lax* Balázs ugyanottani lakos mázolás és festés engedélytlen gyakorlásáért 10—10 frt, esetleg 1—1 napi elzárásra ítéltett.

— **Ami jó az hathatós!** Dacára a sok savanyuvizek konkurrencziájának, sikerült a Krondorfi savanyuviznek évről-évre nagyobb forgalmat csinálni. Ez annak köszönhető, hogy a Krondorfi savanyuviz páratlan jóízű asztalivíz, azonkívül mint gyógyital nyálkaoldó hatásánál fogva egy a gyomor, tüdő és a többi hurutos bántalmaknál az orvosok által a legjobb sikerrel alkalmaztatik.

KÖZGAZDASÁG.

A természetes rétek ápolása.

A természetes rétek, a melyek sohasem szántatnak és sohasem forgattatnak meg, más kezelést igényelnek, mint azok a területek, a melyek csak időnkint szolgálnak szénatermelésre. Hogy mit értünk tulajdonképen természetes rétet alatt, az kiviláglik a következőkből: Ezek olyan telkek, a melyek kisebb vagy nagyobb foyamok közelében fekszenek és fekvésüknél fogva télen és tavasszal az említett folyók vize által elárasztatnak és a vízből lerakodott iszap által ugy megteremkenyítettnek, hogy évek hosszu során át évente tetemes szénatermést adnak. Rétek továbbá azok a telkek is, a melyek talajszerkezetükönél és nedvesség tartalmuknál fogva, ha évente, vagy legalább is két évenként megtrágyáztatnak, szintén évek hosszu során át sok és jó termést adnak. Minden körülmények között szükséges azonban, hogy rétejinket megtrágyázzuk; így azok a rétek, a melyek évenként folyamok iszapjában részesülnek, szintén nem nélkülözhetik a trágyát, mert

a folyam-iszap illetőleg a folyamok vize nem tartalmazza mindazon anyagokat, a melyekre a rétekek tápanyagviszapótlás szempontjából szükségük van. Vannak ugyan olyan természetes vizek is, melyek ugy meszet, mint káliumot tartalmaznak oly mennyiségben, mely a viszapótlás szempontjából többé-kevésbé elegendő. Sohasem fogunk ellenben oly vizet találni, mely annyi foszforsavat tartalmaz, mint a mennyi a termés által elvett foszforsav pótlására elegendő volna. A foszforsav okszerű viszapótlására kihordott istállótrágya által már azon okból is lehetetlen, mert maga az istállótrágya rendkívül kevés foszforsavat tartalmaz, míg a rétet abból nagyobb mennyiséget igényel, a mi már abból is kiviláglik, mert az a fiúmenyiség, a mely egy darab hámos húzóállat fentartására szükséges, 12 kgnál több foszforsavat tartalmaz. Az ilyen esetekben tehát okvetlenül szükséges, hogy az istállótrágyában foglalt foszforsavon kívül még külön foszforsavat juttassunk a rétekek. Különben jelenleg azon az állásponton vagyunk, hogy az istállótrágya nem a rétre, hanem szántóföldünkre való, különösen a mai viszonyok mellett, a midőn képek vagyunk olcsó pénzen mindazon anyagokat rétejeinknek juttatni, a melyekre azoknak szükségük van, hogy rajtuk a takarmányfüvek jól tenyészessenek.

A mi már most a vizizap hatását illeti, ugy a tapasztalás azt tanítja, hogy iszapartalmu viz tavasszal a rétre eresztve, ha mindjárt csak papírvékonyiságu iszap réteget hagy is vissza, a füvek növekedését bámulatos mértékben fokozza. A beiszapolás által egy réten a széna mennyisége megkétszereződhetik. A rétekek vízzel való elárasztása jobb tavasszal, mintha egyáltalán nem árasztjuk el, másrészt azonban a tapasztalat azt bizonyítja, hogy ha csak lehetséges a rétet öszel árasztjuk el vízzel. E mellett több fontos körülmény szól; elsősorban is mindenütt be kellene tartani azt a szabályt, hogy a vizet lehetőleg csak akkor hozzuk a rétre, ha annak hőmérséklete magasabb a levegőénél. Öszel a viz hőmérséklete mindig magasabb, mint a levegőé, tavasszal azonban sohasem. Azonkívül öszel a viz, midőn a tenyészet elhalóban van, általában sokkal több trágyaalkotórészt tartalmaz, mint a tavasszal, s ez okból ne hagyjunk ugyan fel a tavasi öntözéssel, de a fősulyt az özi öntözésre fektessük.

Ne hagyjuk továbbá rétejinket öszel tulajdonképen letelegetni. Ha az állatok tulságos rövidleg legelik le a füvet, ez a körülmény főoka annak, hogy sok helyen a legjobb rétek a tél fagyja által tönkremennek. A rétet természetes gyepetakarója sokkal jobban védelmezi meg a növényzetet az elfagyástól, mint a védelmi esetleg eltergetett trágya. Meg kell emlékeznünk e helyütt a rétek trágyázására használt composztról is. Kétséget sem szenved, miszerint a composzt egy kitünő trágyaszor, de hatását illetőleg nagyon fontos az, hogy minő időben használjuk. Sajnos azonban, hogy igen sok helyen még mindig tavasszal alkalmazzák. Ha a composztot kora tavasszal hordják ki és egyuttal elég csapadék hull le, akkor hatása mindenestre jó. Egészen másképen áll azonban a dolog, ha a tavasz nagyon száraz és csapadék hiány van. Ekkor a composzt bomlás nélkül fekszik a talajon és ez okból teljesen hatástalan. Ha öszel alkalmazzuk a composztot az egyrészt megvédelmezi a növényzetet az elfagyástól, másrészt pedig öszel sohasem hiányzik a composzt elbomlásához szükséges nedvesség mennyisége.

Hogy mikor kaszáljuk a rétet ez a körülmény szintén befolyással van a talaj kisebb nagyobb fokú kimerülésére. A magvak kiképződése, a következő tenyészet hátrányára már igen sok tápanyagot von el a talajból.

Ezért czél szerű a szénát még a mag kiképződése előtt lakasztalni. Legczél szerűbb pedig a kaszálást akkor eszközölni, midőn a rétet növényzetének legnagyobb része virágzásban van, mert ugy kapjuk a táplálékanyagokban a leggazdagabb szénát.

Értesítés.

Tisztelettel tudomására hozom a t. közönségnek, hogy néhai férjem **Eisenbarth Ferencz óras, arany- és ékszer-üzletében** alkalmazott **Sarody Gyula** ur az üzletből kilépett és annak vezetése ipam: id. **Eisenbarth Ágoston** ur további felügyelete alatt **Horváth Zsigmond** ur, a m. kir. államasutak volt órásának kiváló szakértő kezeire bízott.

Ugyanezen alkalommal felhivom a t. közönség figyelmét a közelgő ünnepek alkalmából az ujonan érkezett arany, ezüst ékszerekre, alkalmi ajándékok és drágakövekre, valamint a legelső gyárakból beszerzett női, férfi arany és ezüst zsebrórákra és igen szép kivitelű fali órákra.

Az órák javítása és eladása jótállás mellett eszközöltetik.

Teljes tisztelettel

Székesfejervárott, 1898. nov 19.

Özv. Eisenbarth Ferenczné

104. 5-1

(Székesfejervárott, Nádor-utca 3. sz.)

Egy csinosan butorozott

utczai szoba

azonnal kiadó.

Értekezhetni Wéber Mariska virágkereskedésében, Sz.-Imre-utca.

Látványos ujdonságok!

Deutsch Manó és Fia

Székesfejervárott.

Nagyobbított

női divat- és fehérnemű + + + + +

+ + + + + áruházában.

Dús raktár mindennemű bel- és külföldi női

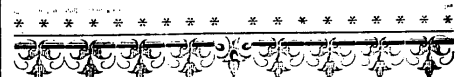
divatkelmékből

már 17 krajczártól kezdve. Párisi modellek után készült elegáns **kivitelű** kabátokból 5 forinttól kezdve.

Saját műintézetünkben készült **menyasszonyi kelengyék**

állandó kiállítás.

83. 10-1

A n. érd. közönség szives figyelmébe!

A műselyem festés + + +

+ + + és vegytisztítás.

Minden e szakmába vágó férfi és női ruhaneműek, Perzsa vagy más szőnyegek, csipke és Tunisz-függönyök, Selyem vagy bársony bármilyen gazdagon díszített ruhaneműek, bútor szövetek úgy festésre mind tisztításra fejtetlenül, Bársony neműek elfejtve préselésre és mintázásra, Gyöngy és selyemhímzések, keztük, nyakkendők, selyem ingek, Egyenruhák, szörme szőnyegek felelősség mellett a legjutányosabb árban számítatnak.

Gyásruhák festése gyorsan eszközöltetik.

Számos pártfogást kérve teljes tisztelettel

Papp Károly

Szt.-István-utca 5 szám,
a nagytemplommal szemben.

Bérlési hirdetmény.

A lángi urodalom nagylángi gazdaságában lévő nagyvendéglő 1899. év január 1-étől hat egymásután következő évre haszonbérbe adatik; a bérlet tárgyát képezik: a nagyvendéglő épülete összes melléképületeivel, a vendéglő mellett levő s eddig is a vendéglős által használt kert, és az országutttól balra fekvő 18 és jobbra fekvő 42 s így összesen 30, 1200 négyszögöles hold szántóföld, valamint 12 db marhának legeltetési joga.

Az írásbeli ajánlatok legkésőbb folyó 1898. évi december hó 10-éig a lángi urodalom aláírott központi felügyelő hivatalánál nyújtandók be, és ugyanott bármikor bővebb felvilágosítás is szerezhető.

Kelt Nagy-Lángon, 1898. évi november hó 14-ikén.

A lángi urodalom
központi felügyelő hivatala
Nagy-Láng.

99. 3-3

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a Magyar Általános Kőszénbánya részvény társulattól Budapesten a

tatai kőszénbányák

kizárólagos képviselőjét Székesfejérvár és vidékére átvettem és szénét itt állandóan raktáron tartom.

A hazai széntermékek közt a **tatai szén** első helyet foglal el és a poros szénhez hasonlóan, legkisebb salakot sem és nagyon kevés hamut hagy hátra, miért is szobafűtésre kiválóan alkalmas.

Kérem a tisztelt fogyasztó közönséget, hogy erről magának meggyőződést szerezni és megrendelésekkel fölkeresni sziveskedjék.

RAKTÁR: a teherpályaudvar bejárájával szemben, a Keszei-féle székgyarban.

Iroda:

Tisztelettel

Sas-utca 5.

WEISZ JÓZSEF.

!A n. é. hölgyközönség figyelmébe!

Cs. kir. ausztriai és magyar királyi szabadalmazott

Női kalapdoboz

egyedüli készítője és elárúsítója Magyarországon.

Ezen doboz 4 vagy 6 kalap elhelyezésére szolgál háznál, úgy utazás alkalmával igen alkalmas. Nem foglal el sok helyet s úgy olcsóságra, mind célszerűségre nézve a legegyszerűbb háznál is nélkülözhetetlen.

Zárható és por ellen védő.

Látható üzletemben, Kossuth-utca 9. sz. a. Kívánatra házhoz is küldöm megtekintés végett.

Ezen új vállalatomban a hölgyközönség szives pártfogásáért esedezve

kiváló tisztelettel

KAUFMANN F.

85. 1-4

papirkereskedő,

Kossuth-utca 9-ik szám.

ULLMANN ÉS WEISZ

Székesfejérvár, Nádor-utca 7., zirczi templommal szemben.

A t. vevőközönség becses figyelmébe ajánlja:

Valódi Jäger és Peluches női, férfi és gyermek alsó ruházatokat és harisnyákat.

Nagy választék a legujabb toll, szörme és francia selyem ruha diszekben.

CSIPKE, BÁRSONY- és SELYEM SZALLAG.

Selyemgyapju kötőpamuk és minden kézi munkához való anyag.

Nagy választék előrajzolt, kezdett és kész kézi munkákban.

Valódi francia mellfűzők, valódi angol batiszt zsebkendők.

* * * URI- ÉS NŐI ESŐERNYŐK. * * *

Férfi ing, gallér és nyakkendők a legdivatosabb kivitelben.

Valódi francia szappan és illatszerek, pénzszény, szivar és cigaretta táskák, leszolidabb kivitelben nagy választék. 80. 0-

ANGOL LINOLEUM és VIASZKOS VÁSZON GYÁRI RAKTÁR.

SZ. BOTT ÁRAK!

Kiváló tisztelettel: Ullmann és Weisz.

Nagy karácsonyi és újévi selyemáru eladás

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

lyoni és párisi selyemkelme különlegességek áruházában
BUDAPEST, IV. ker., Bécsi-utca 4. szám.

Kezdődik november 15-én és tart november végéig.

A többek között a következő árak kerülnek eladásra, u. m.:
Tiszta selyem foulard, méterje 45 kr. és feljebb. Mintázott fekete selyemkelmek, garantírozott tiszta selyem, egész

ruhákra alkalmas, méterje 70, 85 kr. és feljebb. Bengalín, szép divatszineken, méterje 95 kr. Taffetas, kockás és csikos, garantírozott tiszta selyem, méterje 85 kr. stb. stb.

A fenti szabott árak november 15-től december végéig érvényesek. Gzégünknel a tulbecslés teljesen ki van zárva, mivel az árak minden egyes cikken számokban láthatók.

Mintákkal kívánatra vidékre készséggel szolgálunk.

101. 1-1

Házeladás

Székesfejérvárott a Széchenyi-utczában egy szolidan épült ház, tágas udvarral és kerttel szabadkézből eladó. Ugyanott eladó egy teljes föl-szerelésű kitűnő egyes fogat. — Érkezhetnek: Széchenyi-utca 21. sz. a.

105. 3-1

CASCARADIN RADITZ,

legjobb szer SZÉKREKEDÉS, GYOMOR- és MÁJBAJ, ÉTVÁGYTALANSÁG, SÁRGASÁG, ARANYÉR, ELHIZÁS, VÉRTÖDULÁS és FEIFAJÁS ellen, kitűnő VÉRTISZTÍTÓ. Orvosi tekintélyek által kipróbálva és ajánlva. 1/2 doboz 60 kr., egész doboz 1 frt 10. Az összeg előzetes beküldés esetén bérmentve.

MIRTUS-CRÈME

úrv. v. d. v. zseirtalan és ártalmatlan finomító és szepítő KÉR- és ARCZ-CRÈME. Nappal is használható! Etlévolit minden BŐRHIBÁT, uym. SZEPLŐT, MÁJFOLTOT, BŐRHATKÁT, BŐRHÁMLÁST, PATTANÁST stb. — 1 tégely ára 1 frt. — hozzá PULCHERADINPOUDRE 1 doboz 60 kr., (föhér, rózsán vagy citrúson.) PULCHERADINSZAPPAN bőrfinomító, romok illatu, nagyon tartos, 1 drb 40 kr., 3 drb 1 frt 10 kr. MIRTUS-FEHÉRÍTŐ vörös kezek, barna kezek, vörösbűtűt arcz, orr ellen az egyetlen gyógyszer. 1 üveg 2 frt. Számtalan elismerőlevél! Készíti és szétküldi: RADITZ ROBERT gyógyszer-tára az APOSTOLHOZ Budapest, VIII. József-körút 64a, Baross-utca közelében.

RAKTÁRON: 91. 20-3

az ország nagyobb gyógyszer-táraiban.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legrágábbaké.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.

Hozzá ezüstös óraláncz 60 krajczár.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségektől megment. Tartós és pénzmegetkarító.

*** Darabja 3 frt. ***

A penge **csillag acézből és a többi részei alpacaból vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

Pollák Sándor főbizományosnál

Budapest, V. ker., Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

!! Butorvásárlók figyelmébe !!

SIMON LAJOS

asztalos és kárpitos butorraktára,

SZÉKESFEJÉRVÁR, KOSSUTH-UTCZA 6-IK SZÁM, (a posta átellenében.)

Ajánlja a n. é. helybeli és vidéki közönségnek saját készítményű butoraival berendezett üzletét, hol dus választékban kaphatók fényezett és matt háló-, ebédlő és szalon szoba butorok, továbbá

diványok s ottományok

mindenféle alakban. Képek, fali és pipere tükrök, márvány és falappal. Ebédlő és nadszékek, függönytartók, matraczok. lőszőr és tengerifüvel tömve a legolcsóbb árban kaphatók. — Továbbá elvállal mindennemű asztalos és kárpitos munkák javítását és átdolgozását, új butorok készítését a legujabb divat szerint. Ugyszinte ruganyos matraczok és roletták készítését

a legutányosabb áron gyorsan és pontosan teljesít.

Nincs többé lábfájás

sem tyukszem, sem izzadós láb, nincs többé bőrkeményedés, sem lábdaganat, nincs többé fagyos láb, sem lábégés.

Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járásá annak ki cipőit Dr. Högyes-féle az egész világon szabadalmazott asbest-talpbetéttel látja el.

Számtalan köszönő levelek közül csak kettőt említünk.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.

Ó es. és kir. Fensége Lipót Salvator Főherczeg udvarmesterei hivatala.

Általános Asbestáru-Gyár.

Budapest.

Cs. és kir. Ó Fensége Lipót Salvator főherczeg az asbesttel bélelt cipőivel nagyon megvan elégedve. Hosszabb gyalog kirándulásra használta e cipőket és érezte, hogy lábái nem úgy fáradtak ki, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalpbetéttel, ugyanannál a cipésznel s aztán küljék ide.

Hisszük, hogy e vadászcipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szaloncipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án.

KRAHL, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelőke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbest betétű cipők kitűnőeknek bizonyultak, szilárdan és puhán járok: megszünt minden lábfájásom, úgy hogy — lábbajom semmi további orvoslást nem igényel.

Szíves tanácsát köszöni

Dánáson, 1897. évi szeptember 17-én

tisztelő hive Vekerle Sándor.

Az aspest talpbetétek kitűnőségét legjobban bizonyítja az is, hogy a cs. kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek már eddig is

22500 pár szállítotott.

Nagybani elárúsítás: az Országos Központi főraktárban. Általános Asbestáru-Gyár béteti társaság. Budapest VI. Sziv utca 18.

Páronkint való elárúsítás Székesfejérvár és fejérmegye részére.

Langraf Gábor és Fia bőr- és cipész kellekek áruházában Székesfejérvárott, belváros Jókai-utca 8.

Férfiak és nők részére

Á r a k:

Leányok és fluk részére

Kétfős vastagságu, párja 1.20
egyszerű vastagságu, párja 61
Asbest homok talp, párja 40

Kétfős vastagságu, párja —60 kr.
egyszerű vastagságu, párja —30 kr.
Asbest homok talp, párja —20 kr.

Hinű por czomag 30 kr.

Viszontelárúsítóknak megfelelő engedmény.

Naponta postai szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldés meilott. — Csomagolás ingyen. 81. 50-4

Schubert és Schlesinger

divatáruháza

SZÉKESFEJÉRVÁROTT.

A hosszantartó enyhe időjárás miatt óriási mennyiségű téli árunk megmaradt, minek folytán a szokásos

karácsonyi és ujévi nagy occasio eladást

a szokottnál előbb megkezdjük s felhívjuk a t. hölgyközönség szives figyelmét rendkívüli olcsó árainkra, melyek szerint a legfinomabb ruhakelméket, selymeket, flanelleket és divatbarchetokat, egyszóval minden cikket a bevásárlási áron alul bocsájtunk áruba, rendkívül kedvező alkalmat nyújtván a t. hölgyközönségnek karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak beszerzésére, valamint előnyös tömeges bevásárlások eszközésére.

Kész női confectio: női- és gyermek felöltők, divatos gallérok, szörmeárúk bámulatos olcsó árakon.

*** *Karácsonyi árjegyzék 1898-ra* ***

Kangarn szövet, dupla széles sima és mintázott, divatszinekekben mtr.	á 28 kr.
Cheviotte, dupla széles kitünő minőség mtr. ..	„ 35 „
Női posztó dupla széles nagy színválasztékban mtr.	„ 45 „
Női posztó 130 ctm. széles costüm ruhákra nagyon alkalmas	„ 68 „
Vizmentes loden 140 cztm. széles a legjobb minőség	„ 85 „
Francia flanel és kazán dupla széles	„ 55 „

Fekete divatkelmék óriási választékban	35 krtól feljebb
Francia és angol divat különlegességek exclusive kivitelben	1 frtól feljebb
Mosó flanel 80 cztm. széles óriási választékban mtr.	á 19 kr.
Moso barchet legszebb mintákban	„ 20 „
Francia barchet 75 cztm. széles különleges mintákban	„ 28 „
Peluche és Velour flanel	„ 30 „

Meglepően olcsó! — Színházi Echarp tiszta selyemből — 1.35 kr.
— Velour portörő — darabja —.10 „

Szines és fekete bársony mtr.	á 58 kr.
Divatos selymek	55 krtól feljebb
1 vég valódi Schroll schiffon	4.50 kr.
1 „ legjobb „ „	5.25 „
1 „ creász vászon	4.10 „
1 „ hollandi „	5.75 „

Fekete brocat selyem nagy választékban	1.05 kr.
Selyem maradékok minden árban!	
1 vég irlandi vászon	7.25 kr.
1 „ lepedő „	8.50 „
1 „ rumburgi „	18 — „
1 „ „ lepedő vászon	16.50 „

Téli kabát jó béléssel	5.50 kr.
„ „ selyem béléssel	6.50 „

Szörmegallér	6.75 kr.
Körköpeny	11. — „

Mintákat kívánatra bérmentve küldünk!

SCHUBERT ÉS SCLESINGER

divatáruháza Székesfejérvárott.

103. 5-1